

Intro

1

In deze zomer-editie:

relevante informatie van Inge Melis, onze buurtcoach

"Beste lezers Hertoghe Actueel..." Alex Elaut vraagt uw hulp voor erfgoedonderzoek

zomerdrink in ons park

Jerry's Fine Foods, verrassend restaurant in de Markgravelei

rondleiding in "den Botaniek", verslag van gids Monique Geenrits

Restaurant MINERVA, goed nieuws, de lichten blijven aan

Opendeurdag in het huisvandeMens

Frank en straatnamen

een bijdrage van Frieda

Voor het Kernteam

NELLY BONGERS

Inhoud

Intro.....	1
Inhoud.....	2
Activiteiten Buurtkring Hertoghe in Nottebohm Wzc.....	3
De zomerdrink in het Hertoghe park.....	5
Wandeling in "den Botaniek".....	7
Nieuws van de buurtcoach.....	12
Franse straatnamen in Antwerpen.....	13
Onze burens RESTAURANT MINERVA in de Karel Oomsstraat 36....	14
Onze burens Jerry's Fine Foods - Margravelei 140.....	15
huisvandeMens.....	20
Geschiedenis van de buurt - Alex Elaut.....	24
Frieda Van hak naar tak.....	25
In ons park.....	27
Fotohoek.....	28
In de buurt.....	34

Zomerdrink

Activiteiten Buurtkring Hertoghe in Nottebohm Wzc

Zaterdag 15 augustus om 15u00
moederdagconcert Au Bal Mystique

'Au Bal Mystique' is een kwintet met een hart voor het Franstalige lied.

Chanson heeft een hoog feel-good gehalte en klinkt altijd aangenaam door zijn melodisch, ontroerend en/of dramatisch karakter. Vaak klinken die melodieën bekend in het collectieve oor. Laat je meevoeren op de prachtige liederen van Jacques Brel, Yves Montand, Salvatore Adamo, Gilbert Bécaud, Edith Piaf, tot zelfs Stromae.

Herman Dils: gitaar - zang
Raf Stroobants: piano
Patrick Lahousse: contrabas
Sara Melis: viool
Erwin Peeters: slagwerk

Iedereen welkom - inkom gratis - inschrijven niet nodig

Koffie Hertoghe

Vrijdag 31 juli - 28 augustus - 25 september - 30 oktober

Kom om 15 uur naar Café Biart,

Nottebohm Wzc, Biartstraat 2, 2018 Antwerpen.

Ontmoet er je buren en praat gezellig bij met een kop koffie en een gebakje (€ 5,00)

Inschrijven is niet nodig.

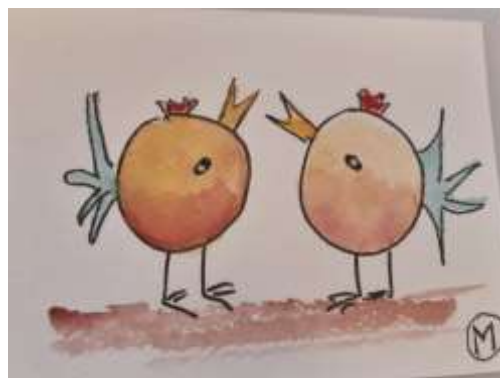

Aquarellen met Frank

Vrijdag 7 en 21 augustus, 4 en 18 september

Kom om 15 uur naar de Blauwe Ceder,
Nottebohm Wzc, Biartstraat 2, 2018
Antwerpen.

Buurman Frank Mahieu leert u
aquarellen. Ervaring is niet
noodzakelijk, Frank weet met zijn
aankpak iedereen te overtuigen en
haalt uw artistieke kant zo naar
boven.

4

Gratis en inschrijven niet nodig.

Handwerkclub

Elke dinsdag om 15 uur

Kom om 15 uur naar de Brabozaal,
Nottebohm Wzc, Biartstraat 2, 2018
Antwerpen.

Breng je handwerk mee of werk hier
samen aan het project waaraan men
 bezig is. Ook voor een babbeltje
ben je welkom en vaak heeft één van
de burens zelfs een gebakje mee,
recht uit de oven.

Gratis en inschrijven niet nodig.

SAVE THE DATE:

- VRIJDAG 16 OKTOBER:

KAAS EN WIJNAVOND BUURTKRING HERTOGHE

- VRIJDAG 13 NOVEMBER:

NOVEMBERLEZING BUURTKRING HERTOGHE

De zomerdrink in het Hertoghe park

met fantastische sfeermakers

genoot jong en oud

Kristin en Frank aan 't werk

ontspannen doe je zo...

maar dan wordt je verleid

door onweerstaanbare deuntjes

Ook nieuwsgierig naar waar het over gaat?

iedereen genoot van de sangria

Charles Nottebohm (rechts) kwam ook even langs

Meer foto's in het fotohoekje - alle foto's van top fotograaf Inge

NELLY BONGERS

Wandeling in "den Botaniek"

Een initiatief van Monique Geenrits en gegidst door haar:

"Op zaterdag 9 mei jl. waren we afgesproken in de plantentuin en ondanks de slechte weersvoorspellingen, was de zon van de partij en kwamen 14 burens opdagen.

Allereerst wat historiek.

De geschiedenis van de plantentuin gaat terug tot de 16de eeuw wanneer apotheker Peeter Van Coudenberghe een tuin aanlegt met 600 kruiden en geneeskrachtige planten ten behoeve van het oudste ziekenhuis van Antwerpen: St. Elisabeth.

Onder de Franse republiek krijgt citoyen-apothicaire Jan van den Berghe opdracht om "alle botanische schatten zonder rechtmatige eigenaar" te verzamelen in de plantentuin. Met andere woorden, alle planten uit tuinen, akkers, boomgaarden... van burgers die op de vlucht zijn voor de Franse Revolutie.

In 1802 wordt de plantentuin toegevoegd aan de School voor Chirurgie, Chemie en Plantkunde (waarschijnlijk op de huidige gronden van het ziekenhuis).

Chirurg Claude-Louis Sommé wordt in 1806 benoemd tot professor heelkunde en pathologie - hij is behalve dokter ook een verwoed botanist en tuinbouwkundige. Gedurende bijna 50 jaar zal hij de collectie planten uitbreiden, dankzij contacten

over de hele wereld en er een wetenschappelijk verantwoord geheel van maken.

Na de dood van Sommé geraakt de plantentuin in verval tot in 1877 Henri Van Heurck (cfr. zijstraat van de Leopoldstraat) tot directeur benoemd wordt. Deze enige zoon van Antwerpse industriëlen zal grotendeels door zelfstudie uitgroeien tot een baanbrekend wetenschapper, vooral op het gebied van microscopie en plantensystematiek. Daarnaast zet hij ook succesvol de verf- en vernisfabrieken van zijn ouders voort en verwerft hij patenten voor o.a. mondwater Odol en de eerste kunstmatige zoetstof.

Onder zijn beleid kent de plantentuin een enorme bloei: wetenschappers en studenten van over de hele wereld komen zijn lessen volgen, de bibliotheek met unieke herbaria raadplegen en het Botanisch museum in de orangerie bezoeken.

Na Van Heurck's overlijden in 1909 wordt, op voorstel van Dr. De Gueldre in de gemeenteraad, zijn volledige verzameling, bestaande uit herbaria, microscopen, preparaten en fysica-instrumenten, aangekocht door de stad voor 125.000 BF.

In 1926 wordt het museum als Natuurwetenschappelijk museum afgescheiden van de tuin die openbaar groen wordt en onder het beheer van Parken en Plantsoenen komt. Pas in 1934 gaat het museum terug open, echter niet voor lang, want W.O.II staat voor de deur. De verzamelingen worden zorgvuldig ingepakt en blijven dat tot 1963, wanneer ze verhuizen naar een vleugel van het Natuurhistorisch museum van de zoo, waar u ze tot op heden kan gaan bewonderen.

Het zal tot 1950 duren voor de plantentuin als landschap beschermd wordt. De serres werden in 1976 vernieuwd en in 1981 verrijkt met een zeldzame collectie cactussen, de nalatenschap van Dhr. Van den Heuvel, oud-directeur van de dienst Parken en Plantsoenen.

Door de extreme hagelstorm van 8 juni 2014 werden de serres en hun inhoud voor een groot deel vernield (samen met 8% van het Antwerps patrimonium). Hoewel hersteld, zijn de serres sindsdien niet meer toegankelijk voor het publiek.

Onze wandeling.

We beginnen onze wandeling achteraan rechts, daar is in 1912 een schuttersgalerij uit de periode 1620-1660 heropgebouwd. Ze is afkomstig van achter een huis in de Arenbergstraat, waar de Sint-Joriskruisboogschutters oefenden.

Rechts naast de galerij leidt een poortje naar de voormalige tuinen van Hotel Della Faille in de Lange Gasthuisstraat 29-31; hier werd in 2008 een klimaat-robuuste tuin aangelegd.

We keren op onze passen terug om de tuin van bijna 1ha en 2000 planten in te gaan. Ze werd in 2020 door toenmalig stadsdichter Peter Holvoet-Hanssen gedoopt tot Tuin der Poëten. De plantentuin biedt inderdaad niet alleen een fijne rustplaats voor iedereen, maar vormt ook een bron van inspiratie voor vele kunstenaars.

Op de blog "Poesia Botanica" verzamelt Bert Bevers gedichten over alles wat groeit in "den Botaniek", een bijzondere ode aan de tuin.

Aan de vijver bewonderen we Greening II, een kunstwerk van Monique Donckers, waarbij een man zich in verschillende fasen losmaakt uit de grond.

Wandelen we langs de orangerie, dan zien we hoe de luifel van het hotel de ontwikkeling van de eeuwenoude Ginkgo biloba volledig fnuikt.

Vlakbij zijn er resten van een fontein met een klein bassin: het bloedzuigersputje! De overlevering wil dat de bloedzuigers voor het ziekenhuis hier werden gekweekt, maar dat is een stadslegende, ze werden van oudsher uit Frankrijk ingevoerd!

Heel bijzonder is nog de Varenhoek, waar alle inheemse varensoorten vertegenwoordigd zijn.

We komen nog voorbij de vroegere hovenierswoning in Zwitserse chaletstijl, met op het grasveld ernaast het standbeeld van Peeter van Coudenbergh.

Wanneer we de plantentuin verlaten lopen we onder de poort, ontworpen door Pierre-Bruno Bourla. We gaan nog even linksaf om de prachtige rij koperen lantaarns te bewonderen, die de tuin afschermen van de straat.

Wanneer u in de stad bent, is het steeds de moeite om een ommetje te maken via "den botanieken hof", de tuin verandert voortdurend, maar is steeds de moeite waard.

Met dank voor de foto's aan Christina De Jongh en Ria De Schrijver."

[https://nl.wikipedia.org > wiki > Plantentuin_\(Antwerpen\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Plantentuin_(Antwerpen))

[https://inventaris.onroerenderfgoed.be > erfgoedobjecten > 5436](https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/5436)

[https://www.antwerpen.be > info > 52d5052239d8a6ec798b4943 > den-botaniek](https://www.antwerpen.be/info/52d5052239d8a6ec798b4943/den-botaniek)

<https://hetstillepand.art/index.htm>

<https://poesiabotanica.blogspot.com>

ons gezelschap in de prairietuin

deel van de orangerie

serres op de achtergrond

de prairietuin

vijver en Greening II

*hovenierswoning met vooraan beeld
van Peeter van Coudenberg*

Greening II close up

onder de schuttersgalerij

Nieuws van de buurtcoach

De **activiteiten in Nottebohm** die ook toegankelijk zijn voor de buurt blijken goed in te spelen op de nood van enkele burens. Alle activiteiten hier benoemen waarvoor ook de buurt welkom is zou ons te ver leiden, maar als je interesse hebt, check dan vooral maandelijks onze [huiskrant Nottebohm Actueel op de website](#) waar je ook maandelijks de buurt- en cultuurkalender terugvindt.

Wil je deze ook graag digitaal ontvangen dan kan je je hiervoor inschrijven via deze [link](#) maar hij is ook terug te vinden op de [website](#).

Daar vind je trouwens ook de voorbije edities van de [Hertoghe Actueel](#) terug.

Onduidelijkheden of vragen? Stel ze gerust.

12

Parkinson Contactgroep "Groot Antwerpen"

bijeenkomsten in Nottebohm - inschrijven verplicht - info of interesse in activiteiten van de [Parkinson Contactgroep](#)?

Coene Maria, GSM 0499 18 68 81 of mail coenemaria@telenet.be

Raymond Thilemans, GSM 0475 42 52 29 of ray.thilemans@parkinsonliga.be

De Vlaamse Actieve Senioren "Antwerpen Centrum"

bijeenkomsten in Nottebohm

Info of interesse in [activiteiten van Vl@s](#)?

Gerda De Ryck, GSM 0496 52 40 82 of mail: vlasantwerpen@gmail.com

INGE MELIS

Coördinator Wonen en Leven Nottebohm WZC

Buurtcoach Hertoghe

T 0485 23 05 31 (kantooruren - niet op woensdag)

Biartstraat 2 - 2018 Antwerpen

www.nottebohmwoonzorgcentrum.be | inge.melis@nottebohm.be

Franse straatnamen in Antwerpen

Met de nodige nostalgie vertelde ik vorige keer mijn ervaring met Franstalige Antwerpenaren en hoe zij voor sommige straatnamen Franse vertalingen hebben. Ik hoor onze buurvrouw ze nog gebruiken. Soms moest ik ook twee keer nadenken voor ik snapte over welke straat het ging.

Ik zet ze gewoon op een rijtje. In het volgende nummer krijgen jullie de Nederlandse equivalenten. Ik heb op welgeteld één plaats in Antwerpen nog een Straatnaambordje in het Frans gevonden: Rue du temple/Tempelstraat (tussen Oude Koornmarkt en Handschoenmarkt).

13

En hier is dan een lijst 'chique' straatnamen:

- 1- Rue des peignes = Kammenstraat
- 2- Place Verte = Groenplaats
- 3- Rempart des béguines = Begijnenvest
- 4- Rue Porte Saint-Georges = Sint Jorispoortstraat
- 5- Rue du vallon vert = Groendalstraat
- 6- Rue des tanneurs = Huidenvettersstraat
- 7- Rue de la cour des arbalétriers = Schuttershofstraat
- 8- Rue du compromis = Verbondstraat
- 9- Rue du bien-être = Welvaartstraat
- 10- Rue d'assaut = Bestormingsstraat
- 11- Rue de la brèche = Bresstraat
- 12- Rue du péage = Tolstraat
- 13- Rue des escrimeurs = Schermersstraat
- 14- Rue du berceau = Wiegstraat
- 15- Rue des menuisiers = Schrijnwerkersstraat
- 16- Rempart des Frères Mineurs = Minderbroedersrui
- 17- Rempart Sainte Cathérine = Kathelijnevest

FRANK MAHIEU

Onze buren RESTAURANT MINERVA in de Karel Oomsstraat 36

Philip Iserbyt en An Feyens

Allereerst een rechtzetting van beweringen in de lente-editie van deze krant. In tegenstelling tot wat velen denken, werden er geen Minerva's hersteld in nr. 36. Wat gebeurde er dan wel in nr. 36 voordat Philip en An er aan het werk gingen, 30 jaar geleden?

14

De voormalige eigenaars van het pand, de familie Siegers, waren zakelijk wel heel nauw verbonden met de autofabriek Minerva. Omdat de firma gespecialiseerd was in de elektrische uitrusting van voertuigen en in fijnmechanica, was de fabriek van Minerva (als gigantische buurman) hun absolute topklant.

In 1932 bouwde Emile Siegers het pand Karel Oomsstraat nr. 36, een zogenaamde bel-etage woning met privévertrekken boven.

De firma herstelde scheeps- en race motoren. De smeerput in het restaurant is hier nog getuige van.

An maakt gewag van koolstoflampen voor reumapatiënten in Nottebohm.

Gemini (de kunstmatige intelligentie, AI, van zoekmachine Google) kwam te hulp.

In het atelier achter de garage werd gewerkt aan elektromechanische toestellen en op maat gemaakte elektrische installaties. De grote herenhuizen en industriële panden in onze buurt werden rond de eeuwwisseling (19de-20ste eeuw) vaak als een van de eersten voorzien van private elektriciteitsinstallaties en vroege verlichting. Koolstoflampen werden gebruikt voor reumapatiënten in het nabije Nottebohm ziekenhuis.

Waarom werd de naam Minerva gekozen voor het restaurant?

Minerva was in de jaren '20 en '30 de absolute trots van de Belgische industrie. De auto's waren wereldwijd bekend als "de godin van de weg" en werden gereden door koningen en filmsterren. De naam straalt pure luxe, klasse en nostalgie uit - exact de sfeer die het restaurant met zijn klassieke topkeuken (trancheren aan tafel) wil neerzetten.

De oplettende lezer heeft opgemerkt dat ik niet verleden tijd gebruik in de laatste zin. Want, tromgeroffel... Minerva gaat niet dicht.

Philip en An stellen hun zaak, of een privéruimte, alleen nog open voor "op uitnodiging voor leuke dingen": *private dining*, experts aantrekken, evenementen, exposities, verhuur, kunst, muziek... "We hebben veel ideeën." De komende maanden zullen deze kristalliseren. An: "Corona heeft de bedrijfsbudgetten beïnvloed, bedrijven en banken startten hun eigen restaurant, thuiswerken is een realiteit geworden. We zien er naar uit om niet meer constant van 9-12 paraat te moeten zijn."

15

De Barbarie eendenpers blijft dus een *center piece*. Philip legt nog even uit hoe het werkt en wat het verschil is met een kreeftenpers. Bij het persen van een eendenkarkas zorgt het bloed voor binding van de saus.

Ik kon Philip niet verleiden om aan een boek te gaan werken met verhalen, recepten en zijn favoriete keuken *hacks*. Misschien later?

Bedankt beiden voor jullie tijd. Veel succes met de nieuwe onderneming.

NELLY BONGERS

Onze buren Jerry's Fine Foods – Margravelei 140

Jeremy Bosman alias Jerry

Op de hoek van de Markgravelei en de Van Putlei is 9 maanden geleden restaurant Jerry's neergestreken. Traiteur Jerry's werd al snel een gevestigde waarde voor de fijnproevers in de vele kantoren in de buurt.

Maandag en dinsdag zijn gereserveerd voor *take out*, woensdag t/m zaterdag is het restaurant open van 12u tot 22u.

Er zijn van die restaurants waar je je meteen thuis voelt, alsof je bij ma aanschuift aan de keukentafel. Jerry en zijn team weten die sfeer te creëren, zonder moeite overigens, het is zoals zij zijn.

De keuken is multicultureel met invloeden uit alle hoeken van de wereld. Jerry presenteert een ware wereldkeuken aan zijn clientèle. Bodem, klimaat, religie, cultuur, specerijen en basis smaakmakers bepalen de grote verschillen in keukens ver buiten onze landsgrenzen.

Het is even wennen aan de gerechten in het lunch en diner menu. Boerenkool stoemp, daar lees je snel overheen, bij Jerry's moet je tijd nemen om alles op je in te laten werken. Met een drankje en een amuse krijg je daar ook alle tijd voor.

Ieder half jaar wordt het menu veranderd. Wekelijks echter is er het-broodje-van-de-week en een nieuwe warme schotel.

Jerry legt een grote nadruk op verantwoord lekker eten met altijd kersverse ingrediënten.

Rahwa (huidige sous-chef), Cunha (voormalige sous-chef) Juliaa, Jasmina, Inne, Jacqueline, Sara, Pawaan... brengen hun historie, cultuur en eigen tradities van 'thuis' mee.

Jerry en sous-chef Rhawa

Jerry aan het woord.

"Een belangrijke missie voor mij is het professionaliseren van langdurige werklozen door middel van horecatraining en het oefenen van de Nederlandse taal op de werkvloer. Ik heb in die zin al 10 jaar mensen begeleid - 5-6 jaar in Brussel en nu al 4,5 jaar in Antwerpen met fijne en meetbare resultaten.

Sinds 2022 werk ik samen met de Stad Antwerpen - artikel 60 statuut - om leefloners taal en ervaring aan te bieden. Het enigste dat zij moeten inbrengen is de wil om te slagen. Een sociaalassistent van de stad volgt hun tracé nauwgezet op. De druk op integratie is onveranderd, maar door huidige besparingen is het anderhalve jaar dat voorheen beschikbaar was gereduceerd tot een jaar en de subsidie is gereduceerd tot nul.

Ik ben al sinds mijn 15de met koken bezig. Overall ervaring opgedaan en van alles gedaan. Ik vind het belangrijk dat ik mijn eigen ding kan doen, een eigen sfeer creëren, mijn restaurant moet informeel en toegankelijk zijn."

Vlnr op de sticker:

restaurant & catering; inclusieve werking en opleiding;

wereldse smaken; eigen pittige sauzen & smaakmakers

Het pepertje, dat ook veelvuldig op het menu voorkomt, verwijst naar pittige en minder pittige sauzen, die ter plaatse te koop zijn.

De Kinshasa Heat Congolese Style Hot Sauce is een echte smaakbom en heel populair. De saus is gebaseerd op een eeuwenoud familierecept, bij Jerry's binnengebracht door vorige sous-chef Cunga en aangepast in zijn keuken voor zijn Belgische klanten.

De potjes vullen, het design en printen van de logo's en ook het design van de menu's wordt allemaal door Jerry bepaald en uitgevoerd. Jerry is met recht een veelzijdig persoon.

Vindt u weg naar Jerry's voor het organiseren van een buffet, een chique diner, een informeel evenement of spring binnen voor een luxe sandwich, soep...

19

Nieuwsflits

Door een opening te maken in de hoge heg op de hoek is het aantrekkelijk terras nu zichtbaar geworden.

Via jerryfinefoods.be kunt u inschrijven op Jerry's nieuwsbrief.

Tot slot de bekende vragen:

Wat ligt er op het nachtkastje?

"Oorstoppen want ik woon in een appartement."

Wat is jouw guilty pleasure

"Ne kalfslever heel kort bakken en bijna rauw verorberen, mmm :-)"

Wat staat er op jouw bucket list?

"Met de motor een heel verre reis maken."

Uw vliegende reporter

NELLY BONGERS

Onze buren – huisvandeMens

Jan Van Rijswijcklaan 96

Vrijzinnig Humanisme

HOPLR was nodig om mijn jarenlange curiositeit naar dit huis te stillen. Er werd een opendeurday in aangekondigd.

20

een accordionist, nog net te zien, op hun balkon

Opgroeien in het katholieke zuiden van Nederland brengt je niet in contact met humanisten. Ik had gehoord van Desiderius Erasmus, maar daar bleef het bij. Protestanten waren er ook niet in onze omgeving. Pas nadat mijn zus mijn toekomstige protestantse schoonbroer kwam voorstellen – van boven de rivieren – werd onze familie geconfronteerd met: Gereformeerd, Hervormd, Luthers, Orthodox, Oecumenisch, Vrijzinnig...

Zoals in alle herenhuizen in onze buurt bracht een monumentale trap me op de eerste verdieping. Denise, Inge en Sofie waren fantastische gidsen. Het huisvandeMens is verbonden aan het Vrijzinnig Humanisme. Ik leerde snel wat dat inhoudt in onze tijden: een brede, open levensbeschouwing die individuele vrijheid en kritisch denken centraal stelt. "De rechten van de mens zijn het morele referentiekader. Het geloof in de mens staat centraal."

Moderne humanisten zijn praktisch en maatschappelijk actief. Ze zetten zich in voor:

- **Mensenrechten en ethische kwesties:** Ze strijden voor zelfbeschikking, zoals het recht op abortus, euthanasie en gelijke rechten voor de Lgbtqia+- gemeenschap.
- **Maatschappelijke steun:** Organisaties bieden praktische hulp aan eenzamen, armen of nieuwkomers, puur vanuit medemenselijkheid.
- **Geestelijke verzorging:** Humanistisch consulenten bieden niet-religieuze steun en troost in ziekenhuizen, gevangenissen en bij het leger.

Er is geen centrale leider, geen hiërarchie, geen heilig boek, geen lidmaatschap, geen verplichte dogma's. Meer dan eens werd ik aan het leidmotief herinnerd, "we zijn seculier, niet gelovig, zonder God". Er zijn nog 3 andere huizen in Antwerpen waar je aan kunt kloppen. In totaal zijn er 30 in Vlaanderen.

Dit huis wordt gerund door zo'n 14 medewerkers: naast 5 consulenten is er werk in administratie, boekhouding, IT...

Kamers met ieder een eigen thema zijn verdeeld over 4 verdiepingen. Als je binnenstapt met een probleem dan zijn de consulenten met een luisterend oor beschikbaar voor begeleiding.

In het huis of thuis, kunnen plechtigheden georganiseerd worden: voor afscheid van een naaste, niet-wettelijke persoonlijke relatievieringen, een geboorteplechtigheid, een nieuwe stap in iemands leven zoals een scheiding, afstudeermoment, vieringen voor de overgang naar de volgende levensfase voor 6-jarigen en 12-jarigen, pensionering, *coming-out*... Er is levenseinde informatie. Er is begeleiding voor kinderen bij verlies en rouw. Alles is kosteloos.

Er worden workshops en activiteiten georganiseerd, sprekers aangetrokken, alles om mensen samen te brengen.

De leerkrachten van het lager- en voorgezet onderwijs werken samen om de verplichte 2 uur voor religie of zedenleer in te vullen. 80% van de ouders kiest trouwens voor het katholicisme. Het vrije onderwijs is ook aan deze 2 uur onderworpen. In het huisvandeMens werd werk getoond van vrijzinnig humanistische leerlingen, die dus zedenleer volgen.

Het huisvandeMens wordt gesubsidieerd door de staat - ze huren het huis.

Voor wie, net als ik, nog meer wil weten heb ik nog wat van het net gehaald.

"Vroege humanisten, oftewel *renaissance-humanisten*, waren diepgelovige christenen. Voor hen sloot humanisme naadloos aan op het geloof. Het hedendaagse vrijzinnig humanisme is geworteld in het christelijk humanisme van Desiderius Erasmus (uit Rotterdam ca. 1466-1536). Zijn theologische kritiek, nadruk op de rede, pleidooi voor tolerantie en geloof in de menselijke waardigheid legde de intellectuele basis voor de secularisering en de vrijzinnige waarden van vandaag.

22

Kortom, Erasmus legde de basis door de gedachte dat de mens zelf moest nadenken. Moderne humanisten hebben dat 'zelf nadenken' doorgetrokken tot een levensvisie waarin een god niet meer noodzakelijk is.

Erasmus heeft onbedoeld de weg geplaveid voor de Reformatie van Luther en Calvijn. Zijn kritiek op de kerk en zijn wetenschappelijke Bijbelstudies vormden de basis voor hun werk, hoewel Erasmus zelf trouw bleef aan de katholieke kerk en fel tegen de uiteindelijke

kerkscheuring was.

Zijn intellectuele bijdrage aan hun intrede was tweeledig, zij gebruikten zijn intellectuele gereedschap, maar de ideeën van Erasmus en Luther botsten later hard. Erasmus verdedigde de vrije wil van de mens. Dit idee van eigen keuzevrijheid is geëvolueerd tot het huidige zelfbeschikkingsrecht. Erasmus geloofde in de vrije wil van de mens en wilde de kerk van binnenuit hervormen. Luther en Calvijn geloofden in predestinatie, zagen de mens als zondig en kozen radicaal voor de breuk met Rome."

En nog dit:

"Het Erasmus-uitwisselingsprogramma stelt studenten in staat om tijdelijk in het buitenland te studeren of stage te lopen. Het is vernoemd naar de Nederlandse humanist en filosoof Erasmus. Hij staat symbool voor de kernwaarden van het programma:

Reislust: Erasmus woonde en werkte tijdens zijn leven in

verschillende Europese landen (waaronder Engeland, Italië, Frankrijk en Zwitserland) om nieuwe kennis op te doen.

Verenigd Europa: Hij was een denker die pleitte voor eenheid, vriendschap en culturele uitwisseling tussen Europeanen over de grenzen heen.

De naam is daarnaast een acroniem voor:
European **R**egion **A**ction **S**cheme for the **M**obility
of **U**niversity **S**tudents."

Om af te ronden zocht ik nog naar kritiek op het vrijzinnig humanisme.

Belangrijkste punten:

Te optimistisch mensbeeld

Critici stellen dat het humanisme de mens overschat. De geschiedenis laat zien dat mensen, ondanks hun rede, massaal in staat zijn tot wreedheid, egoïsme en irrationaliteit.

Moreel relativisme

Omdat humanisten niet uitgaan van een absolute, goddelijke wet, bepalen ze zelf wat goed en kwaad is. Critici vrezen dat moraal hierdoor subjectief wordt en meebeweegt met de tijdgeest.

Antropocentrisme (mens-centraal)

Door de mens als de ultieme maatstaf van alles te zien, heeft het traditionele humanisme te weinig oog gehad voor de natuur en dieren. Dit heeft mede bijgedragen tot de huidige klimaat- en milieucrisis

Uitsluiting van spiritualiteit

Voor mensen die troost, zingeving en antwoorden vinden in het bovennatuurlijke of het goddelijke, kan het humanisme kil, te rationeel of incompleet aanvoelen.

Westers imperialisme

De waarden van het humanisme (zoals extreme individuele vrijheid) zijn sterk geworteld in de Europese Verlichting.

Websites:

www.deMens.nu en

www.deMens.nu/huisvandeMens www.deMens.nu/plechtigheden

www.deMens.nu/categoriale-dienstverlening

Nelly Bongers

Oproep voor informatie – wie weet iets of kan foto's leveren

Ik was bezig met een artikel over 70 jaar geleden toen de afbraak van de herberg Den Driehoek is gebeurd. Nu blijkt een jaar later...

AFSPANNING DEN DRIEHOECK

Volgend jaar is het 70 jaar geleden dat er een aanvraag is ingediend om de aloude herberg Den Driehoek te mogen afbreken. Deze was gelegen op de spie van het kruispunt Karel Oomsstraat en de Generaal Lemanstraat. De afbraak zelf gebeurde in 1958.

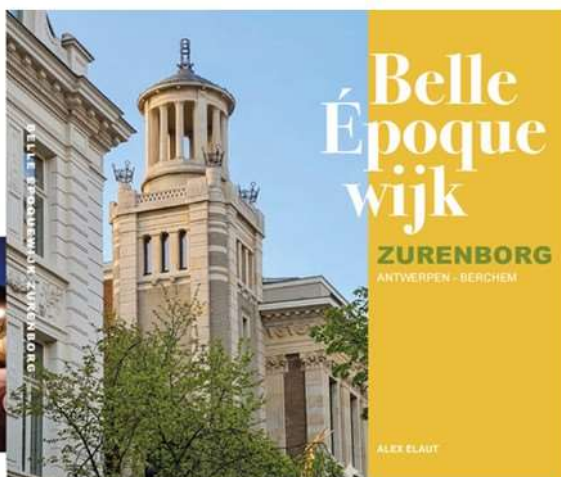
24

Eén van de laatste uitbaters van het café is Felix De Vries.

De bouwgrond heeft jarenlang braak gelegen tot de bouw van het huidige appartementsgebouw op het einde van de jaren zeventig.

We zoeken nog extra informatie en misschien wel een binnenzicht van de herberg?

Alle informatie mag gestuurd worden naar Alex.elaut@proximus.be. Dan kunnen we er volgend jaar een mooi artikel van maken.

Beste lezers Hertoghe Actueel,

We zijn volop bezig met een nieuw boek over de wijk Zurenborg. Niet enkel de architectuur, maar ook de mensen achter de façade. Zo hebben we onlangs 200 negatieven gekregen van de winkeliersvereniging en de meifeesten van 1950. We zoeken nog verhalen of kleine anekdotes.

Misschien heeft u nog fotomateriaal in een onderste schijf liggen.

De jaren zestig en zeventig ontbreken nog. De periode van de nozems en hippies... Misschien nog een foto van een nonkel met leren vestje op een Flandriabrommer?

Alle informatie is welkom. Van frituur, melkboer en kermis op de Dageraadplaats.

Wie had er nu geen familie op Zurenborg.

Met vriendelijke groeten,

ALEX ELAUT

stadsgids van Antwerpen

Erfgoedonderzoek voor Hertoghe Actueel
Desguinlei 70, 2018 Antwerpen, Tel. 0478/31.12.53 -
Alex.elaut@proximus.be

25

Frieda Van hak naar tak

159. DOZEN.

20-06-2026

De laatste jaren lijkt het leven vooral te bestaan uit dozen. We zien ze in het straatbeeld overal opduiken, en ze vermenigvuldigen zich in een tempo waar konijnen nog iets van kunnen leren.

Camionetten duiken op uit alle hoeken van de straat. Ze stoppen, starten, keren, blokkeren en droppen dozen die altijd drie maten te groot zijn. Altijd dringend, altijd met voorrang, altijd met een pakket dat tussen acht uur 's morgens en tien uur 's avonds moet geleverd worden. Ze vallen als een parachutist voor de deur, de veranda, de buurvrouw die ik zelfs niet ken, maar die nu al drie weken op mijn pantoffels rondloopt.

Die dozen zijn altijd, maar dan ook altijd groter dan nodig. Een doos waar een pony in past voor een sleutelhanger. Een doos van een halve kubieke meter voor een pakje theelichtjes. En voor een paar pennen, een doos waar ge een minituinhuisje mee kunt bouwen. En dan die opgeblazen plastic zakken die erin zitten, daar zijt ge een halve dag mee zoet om die allemaal

open te doen en de lucht eruit te laten of ge hebt tien vuilbakken nodig.

Maar goed, dat is de dagelijkse doos-chaos. Mijn eigen avontuur begon in de telefoonwinkel.

Ik was daar voor iets kleins, een kabeltje, vermoed ik, zo'n ding dat altijd verdwijnt net wanneer je het nodig hebt. De verkoper deed het magazijn open en toen zag ik het: een stapel metalen gsm-dozen. Niet zomaar een stapel, maar een blinkende muur van dozen die niemand wilde en waar ooit telefoons in zaten.

Ik vroeg voorzichtig of ik misschien zo één lege doos mocht hebben. Hij keek op, licht verbaasd, maar vriendelijk. "Jawel, dat is geen enkel probleem. Wilt u er misschien twee?" Ik knikte, waarschijnlijk heel enthousiast, en toen zei hij: "Wilt u ze ... allemaal?"

Hij zei het met de opluchting van iemand die eindelijk zijn kelder heeft opgeruimd. Hij maakte een breed gebaar naar de aluminium muur achter hem en zei dat ze alleen maar in de weg stonden. Ik belde mijn man met de boodschap dat hij met de auto moest komen.

Even later stonden we dozen te laden alsof we een gsm-winkel aan het plunderen waren. Meer dan honderd dozen! De auto zat vol tot tegen het plafond. Je zag alleen nog een stuur, twee zijspiegels en een berg blinkend metaal. Er was nog één probleem: ik paste er niet meer bij.

Mijn man keek naar mij, ik keek naar de auto, en we wisten het allebei. "Het is goed," zei ik. "Ik neem wel de bus." En zo reed hij naar huis in een rijdende metalen blokkendoos, terwijl ik achterbleef met mijn kabeltje en een busticket.

Thuis begon het uitdelen. Heel onze familie heeft nu metalen dozen. De scholen van de kinderen ook. Ze staan overal: op vensterbanken, in keukenkasten, op bureaus. Dozen vol potloden, knopen, kaarsjes, kaartjes, schroefjes.

En ik? Ik heb ze allemaal eerst één voor één opengedaan. In de stille hoop dat er ergens nog een vergeten gsm in zat. Maar nee. Wat dat betreft heb ik nooit geluk. Net zoals met Euromillions. Ik ben geen winnaar. Maar ik had wél honderd metalen dozen. En dat is ook al iets.

<https://www.hakketak.be/blog/>

FRIEDA GOOVAERTS

Innige langdurende omhelzing, om 8 uur 's morgens

NELLY BONGERS

Fotohoek

Buurtfeest

Aquarellen met Frank

Koffie Hertoghe

31

Burendag

Handwerkclub

Zomerconcert

In de buurt

Wat is er met onze taal aan de hand?

NOMAD in de Singel vierde onlangs zijn 1-jarig bestaan met op de uitnodiging:

*"Geen plaatsje meer kunnen scoren? No worries.
Vanaf 21:00 ben je meer dan welkom om ons te joinen voor de afterparty".*

Hoe gaan we dit fenomeen noemen, NederENG, VlaamENG? ENGnee?

NELLY BONGERS

34

Oproep wandelclub

We willen graag op regelmatige basis met enkele bewoners van Nottebohm Wzc een wandeling maken in het buurtpark.

Hiervoor zijn we nog op zoek naar enkele mensen die graag als vrijwilliger willen meewandelen. Concreet wil dit zeggen een rolstoel duwen of iemand begeleiden met de rollator terwijl je een babbeltje slaat. We zouden daarvoor een whatsappgroep maken waarin we in het begin van de week – als we het weer kunnen inschatten – een oproep doen voor vrijwilligers.

Interesse? Laat het me weten !

INGE MELIS

T 0485 23 05 31 (kantooruren – niet op woensdag)

inge.melis@nottebohm.be

Meer info over de buurtkring en zijn activiteiten?
Of heeft u ook wat te delen met de buurt?

inge.melis@nottebohm.be

Buurtcoach Inge Melis

0485 23 05 31

Buurtkring Hertoghe is een initiatief van Nottebohm WZC

